

[Pradžia](#) > ... > [Jūsų Teisės](#) > [Nusikaltimų Aukos](#) > [Žalos Atlyginimas](#) > [Reikalavimas, Kad Žalą Atlygintų Nusikaltėlis](#) > [Estonia](#)

Reikalavimas, kad žalą atlygintų nusikaltėlis

Turinį pateikė
Estija

Estija

Kaip galiu pareikalauti kompensacijos iš nusikaltėlio arba pasinaudoti kitomis teisių gynimo arba atlyginimo priemonėmis teisme (baudžiamojo proceso metu) ir kam turėčiau teikti šį prašymą?

Jūs turite teisę kaltinamajam baudžiamajame procese pateikti civilinį ieškinį dėl žalos atlyginimo. Tyrimo organas arba prokuratūra turi nukentėjusiajam paaiškinti civilinio ieškinių pateikimo tvarką, civiliniam ieškiniai taikomus būtinus reikalavimus, nurodyti civilinio ieškinių terminą ir šio termino praleidimo padarinius.

Kuriuo baudžiamojo proceso metu turėčiau teikti prašymą?

Jūs turite teisę pateikti civilinį ieškinį ne vėliau kaip per 10 dienų nuo susipažinimo su baudžiamąja byla. Galima kreiptis į prokuratūrą, kad šis terminas būtų pratęstas.

Jeigu terminas praleidžiamas, civilinis ieškinytis grąžinamas, tačiau šiuo atveju kompensacijos prašymą galite pateikti civiliniam teismui.

Ko galiu reikalauti prašyme ir kaip turėčiau jį suformuluoti (nurodyti visą sumą ir (arba) atskirai nurodyti nuostolius, prarastas pajamas ir palūkanas)?

Civiliniame ieškinyje galite išdėstyti reikalavimą, kurio tikslas – atkurti arba atitaisyti gerovės padėtį, kuri buvo pažeista padarant baudžiamajame procese nagrinėjamą veiką. Tokio reikalavimo faktinės aplinkybės turi iš esmės sutapti su nagrinėjamos nusikalstamos veikos faktais ir turi būti įmanoma tokį reikalavimą išnagrinėti civiliniame procese.

Civilinis ieškinytis turi būti pateiktas raštu, jame turi būti nurodyti ieškovo ir atsakovo duomenys ir turi būti aiškiai išdėstytas nukentėjusiojo reikalavimas, taip pat faktinės aplinkybės ir įrodymai, kuriais nukentėjusiojo reikalavimas grindžiamas. Reikalavimas turi būti išsamus (t. y. jame turi būti nurodytos visų rūšių žalos, kurią nukentėjusysis prašo atlyginti, sumos). Kai ieškiniu siekiama neturtinės žalos atlyginimo, reikalaujamos kompensacijos suma gali būti palikta nenurodyta, galima prašyti, kad teismas savo nuožiūra nustatytų teisingą kompensaciją.

Procesą vykdomasis organas gali nustatyti terminą civilinio ieškinių trūkumams pašalinti.

Ar yra speciali forma, skirta tokiems prašymams?

Civiliniams ieškiniams konkrečiai forma nenurodyta.

Kokius savo prašymą pagrindžiančius įrodymus turiu pateikti?

Prie civilinio ieškinio turi būti pridedami faktų, kuriais grindžiamas nukentėjusiojo reikalavimas ir kuriais nukentėjusysis ketina remtis neatsižvelgdamas į prokuratūros pristatytų įrodymų rinkinį, įrodymai.

Ar teikdamas prašymą turiu mokėti teismo ar kitus susijusius mokesčius?

Baudžiamajame procese nagrinėjamam civiliniam ieškiniui valstybiniai mokesčiai netaikomi, jie taikomi tik civiliniam ieškiniui dėl neturtinės žalos atlyginimo, jeigu tokio žalos atlyginimo reikalaujama remiantis kitomis priežastimis negu kūno sužalojimas ar kitoks sveikatos sutrikdymas arba maitintojo mirtis.

Jeigu civilinis ieškinys atmetamas, su civilinio ieškinio nagrinėjimo procesu arba reikalavimo įrodymu pagal viešąją teisę susijusias išlaidas padengia nukentėjusysis. Jeigu civilinis ieškinys patenkinamas iš dalies, teismas civilinio ieškinio nagrinėjimo proceso išlaidas padalija nukentėjusiajam, kaltinamajam ir atsakovui, atsižvelgdamas į visas aplinkybes. Teismas taip pat gali nuspręsti, kad nukentėjusiojo išlaidas, susijusias su civilinio ieškinio nagrinėjimo procesu, privalo iš dalies arba visiškai padengti nukentėjusysis, jeigu priešingai šaliai duoti nurodymą sumokėti išlaidas būtų itin neteisinga ar nepagrįsta pastarosios šalies atžvilgiu.

Jeigu teismas atsisako nagrinėti civilinį ieškinį, nes buvo priimtas išteisinamasis nuosprendis arba baudžiamasis procesas buvo nutrauktas, su civilinio ieškinio nagrinėjimo procesu susijusias išlaidas padengia valstybė. Jeigu nagrinėti civilinį ieškinį teismas atsisako dėl bet kurių kitų priežasčių, teismas, atsižvelgdamas į visas aplinkybes, civilinio ieškinio nagrinėjimo proceso išlaidas padalija nukentėjusiajam ir valstybei.

Ar galiu gauti teisinę pagalbą prieš procesą ir (arba) proceso metu? Ar galiu ją gauti, jei gyvenu ne toje šalyje, kurioje vyksta procesas?

Jūs gausite valstybės teisinę pagalbą, jeigu tam yra Valstybės teisinės pagalbos įstatyme numatyti pagrindai. Jeigu teismas nustato, kad be advokato pagalbos jūsų esminiai interesai gali būti nepakankamai apsaugoti, teismas, remdamasis Valstybės teisinės pagalbos įstatymu, šiame įstatyme nustatyta tvarka gali savo iniciatyva nuspręsti suteikti jums valstybės teisinę pagalbą.

Asmuo gali gauti valstybės teisinę pagalbą, jeigu tuo metu, kai jam reikia teisinės pagalbos, jo finansinė padėtis yra tokia, kad jis negali sumokėti už kompetentingas teisines paslaugas, arba jeigu jis gali už teisines paslaugas sumokėti tik iš dalies arba dalimis, arba jeigu dėl savo finansinės padėties jis, sumokėjęs už teisines paslaugas, neišgali patenkinti būtinųjų pragyvenimo poreikių.

Valstybės teisinė pagalba suteikiama asmenims, kurie prašymo skirti valstybės pagalbą pateikimo metu Estijos Respublikoje arba kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje turi gyvenamąją vietą arba kurie yra Estijos Respublikos arba kitos Europos Sąjungos valstybės narės piliečiai. Kitiems asmenims teisinė pagalba teikiama tik tuo atveju, jeigu tai yra Estijai privalomas tarptautinis įsipareigojimas.

Įstatyme yra nustatyti atsisakymo suteikti valstybės teisinę pagalbą pagrindai. Valstybės teisinė pagalba neteikiama, jeigu, pavyzdžiui, pareiškėjas gali pats apginti savo teises; jeigu pareiškėjas turi turto, kuris gali būti be didelių sunkumų parduotas teisinių paslaugų išlaidoms padengti, ir jeigu daroma prielaida, kad teisinių paslaugų išlaidos nėra daugiau negu dvigubai didesnės už pareiškėjo vidutines mėnesines pajamas, iš jų atėmus mokesčius ir privalomąsias draudimo įmokas, įstatymuose nustatytai išlaikymo prievolei įvykdyti atidėtas sumas ir pagrįstas būsto bei transporto išlaidas. Valstybės teisinė pagalba taip pat neteikiama, jeigu esamomis aplinkybėmis akivaizdžiai nėra tikėtina, kad pareiškėjas galės apginti savo teises; jeigu valstybės teisinės pagalbos prašoma siekiant pateikti reikalavimą atlyginti neturtinę žalą ir byloje nėra svarbesnių viešojo intereso motyvų; arba jeigu nauda, kurią pareiškėjas galėtų gauti išsprendus bylą, yra nepagrįstai maža, palyginti su prognozuojamomis valstybės išlaidomis teisinei pagalbai.

Valstybės teisinė pagalba teikiama pagal asmens prašymą. Jeigu asmuo valstybės pagalbos kreipiasi būdamas nukentėjusysis baudžiamajame procese, dėl valstybės teisinės pagalbos skyrimo asmeniui sprendžia bylą nagrinėjantis teismas, o baudžiamosios bylos ikiteisminio nagrinėjimo etapu – teismas, kuris turės jurisdikciją nagrinėti baudžiamąją bylą.

Prašymas skirti valstybės teisinę pagalbą turi būti pateiktas estų kalba, naudojant atitinkamą prašymo formą. Prašymas taip pat gali būti pateiktas anglų kalba, jeigu teisinės pagalbos prašo fizinis asmuo, kurio gyvenamoji vieta yra kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje arba kuris yra kitos Europos Sąjungos valstybės narės pilietis.

Valstybės teisinės pagalbos prašantis asmuo turi prie savo prašymo pridėti tinkamai parengtą ir pasirašytą pareiškėjo finansinės padėties pažymą ir, jeigu įmanoma, kitus šios padėties įrodymus. Jeigu asmens gyvenamoji vieta yra ne Estijoje, jis prie savo prašymo turi pridėti asmens gyvenamosios vietos šalies kompetentingos institucijos išduotą pažymą apie savo ir savo šeimos narių pastarųjų trejų metų pajamas. Jeigu šios pažymos negalima pateikti dėl priežasčių, nepriklausančių nuo pareiškėjo, dėl valstybės teisinės pagalbos skyrimo gali būti sprendžiama be pažymos.

Kada teismas atmes mano prašymą prieš nusikaltėlį arba atsisakys jį nagrinėti?

Teismas civilinį ieškinį gali atsisakyti nagrinėti visų pirma tuo atveju, jei ieškinys neatitinka aktualių reikalavimų, jeigu nutraukiamas baudžiamasis procesas arba jeigu priimamas išteisinamasis nuosprendis. Teismas taip pat gali atsisakyti nagrinėti civilinį ieškinį, jeigu nukentėjusysis arba civilinis atsakovas neatvyksta į posėdį ir bylos negalima išnagrinėti jiems nedalyvaujant. Be to, teismas gali atsisakyti nagrinėti civilinį ieškinį, jeigu priimamas apkaltinamasis nuosprendis.

Civilinis ieškinys atmetamas, jeigu nėra pagrindų jį tenkinti.

Ar galiu apskusti tokį sprendimą arba pasinaudoti kitomis teisių gynimo arba atlyginimo priemonėmis teisme?

Jeigu teismas atsisakė nagrinėti jūsų civilinį ieškinį, jūs galite reikalauti žalos atlyginimo civilinių bylų teisme. Jūs turite teisę pirmosios instancijos teismo sprendimą apskusti apygardos teismui.

Jeigu teismas man priteisė žalos atlyginimą, kaip užtikrinti teismo sprendimo vykdymą prieš nusikaltėlį ir kokią pagalbą galiu gauti, kad sprendimas būtų įvykdytas?

Jeigu nuteistasis nesumoka teismo sprendimu priteistos sumos, jūs teismo sprendimo pagrindu turite teisę kreiptis į teismo antstolį, kuris pradės išieškojimo procesą.

■ Paskutinis naujinimas: 15/08/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.